

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Faisala Husseiniho a Ondřeje Mrákoty ve věci žalobce: I. T., zastoupeného advokátem JUDr. Petrem Bauerem, Jinonická 80, Praha 5, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, Velká Hradební 48, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí ze dne 27. 4. 2022, čj. KUUK/064082/2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 11. 2022, čj. 141 A 12/2022-32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci byla příkazem udělena pokuta za spáchání dopravních přestupků. Příkaz byl žalobci doručen 13. 1. 2022, osmidenní lhůta k podání odporu uplynula dne 21. 1. 2022. Žalobce v této lhůtě odpor nepodal a pokutu uhradil. Dne 7. 2. 2022 požádal, aby mu zmeškání podání odporu bylo prominuto; současně odpor podal. Žalobce (zastoupený advokátem) v žádosti uvedl, že je cizinec, poučení v příkazu neporozuměl a teprve po uplynutí lhůty k podání odporu se dozvěděl o následcích nepodání odporu (odebrání řidičského průkazu v důsledku dosažení stanoveného počtu bodů).

[2] Magistrát města Mostu žalobci zmeškání lhůty neprominul. Zjistil totiž, že žalobce pobývá v ČR od roku 2007, od roku 2014 je pak jediným společníkem a jednatelem české obchodní společnosti. Při podání vysvětlení ani při nahlížení do spisu neuváděl, že českému jazyku nerozumí. Žalobce se odvolal, Krajský úřad Ústeckého kraje usnesení magistrátu potvrdil. Krajský úřad zdůraznil, že žalobce vedení řízení v jiném než českém jazyce nepožadoval. Žalobce neuspěl ani u Krajského soudu v Ústí nad Labem.

[3] Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (*stěžovatel*) kasační stížnost. Krajský soud se podle stěžovatele nevypořádal s žalobní argumentací založenou na Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, na judikatuře Evropského soudu pro lidská práva a na analogické aplikaci pravidel trestního práva v přestupkovém řízení. Stěžovatel měl právo na tlumočníka, a zmeškání podání odporu mu tedy magistrát byl povinen prominout.

[4] Ve věcech, v nichž před krajským soudem měl podle práva rozhodovat specializovaný samosoudce (faktické obsazení soudu není podstatné – rozsudek ze dne 30. 11. 2021, čj. 10 As 360/2021-59, č. 4289/2022 Sb. NSS, body 8–9), se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje stěžovatelovy zájmy (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepříjatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11–12).

[5] Kasační stížnost je nepříjatelná.

[6] Specializovaný samosoudce rozhoduje mimo jiné ve věcech přestupků, za které zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je nejvýše 100 000 Kč (§ 31 odst. 2 s. ř. s.). Rozhodnutí, které stěžovatel u krajského soudu napadl, bylo vydáno v řízení týkajícím se přestupků podle zákona o silničním provozu (zákon č. 361/2000 Sb.). Horní hranice žádného přestupku podle tohoto zákona nepřevyšuje – a ani v rozhodném období nepřevyšovala – 100 000 Kč. Proto bylo namístě, aby o věci nerozhodoval senát, ale jen samosoudce. A proto se NSS zabýval otázkou, zda je kasační stížnost přijatelná.

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti neuvádí, jaké důvody by měly svědčit pro její přijatelnost. Neoznačuje právní otázku, kterou se NSS dosud nezabýval, kterou NSS či krajské soudy řeší rozdílně nebo v níž je třeba učinit tzv. judikaturní odklon. Stěžovatel ani netvrdí, že se krajský soud bezdůvodně odchýlil od ustálené judikatury nebo že hrubě pochybil při výkladu práva. Nic takového nezjistil ani NSS.

[8] Krajský soud postupoval v souladu s ustálenou judikaturou NSS. Správní orgány nemohou právo na tlumočníka porušit, pokud účastník neprohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, a tato skutečnost nevyplývá ani z jiných okolností známých správnímu orgánu (rozsudek ze dne 27. 1. 2004, čj. 6 A 17/2000-54, č. 341/2004 Sb. NSS). Skutkovými okolnostmi nasvědčujícími tomu, že účastník potřebuje tlumočníka, je zejména to, že se správcem daně začne komunikovat jinak než česky, nebo to, že z jeho ústních či písemných projevů (vedených v jazyce českém) či z reakcí na sdělení správce daně je patrné, že se česky nemůže dorozumět dostatečně dobře (rozsudek ze dne 26. 10. 2007, čj. 2 Afs 36/2007-86, č. 2539/2012 Sb. NSS). Jen za takových okolností je potřeba účastníka poučit o jeho právu na tlumočníka způsobem, který je pro něj srozumitelný.

[9] Ustanovení tlumočníka cizinci ostatně není automatickým úkonem ani v soudním řízení. Soud tlumočníka ustanoví, jen pokud by účastník pro jazykovou bariéru nemohl účinně obhajovat svá práva v řízení před soudem; potřeba tlumočníka přitom musí být zjevná a musí z řízení vyplynout sama, tedy aniž by ji soud aktivně zjišťoval (rozsudek ze dne 29. 7. 2004, čj. 5 Azs 52/2004-45, č. 376/2004 Sb. NSS).

[10] Krajský soud tak nerozhodoval v rozporu s ustálenou judikaturou, zamítl-li stěžovatelovu žalobu proto, že stěžovatel svou tvrzenou neznalost českého jazyka před magistrátem nedal nijak najevo a současně tu nebyl důvod o jeho znalosti češtiny pochybovat (stěžovatel v ČR pobýval už asi 15 let, zvládl si zde i založit společnost, jejímž je od počátku jediným jednatelem).

pokračování

[11] Ani při vypořádání stěžovatelovy žalobní argumentace krajský soud hrubě nepochybil. Byť nereagoval na každou jednotlivou námitku, své závěry odůvodnil ucelenou argumentací, která na argumentaci stěžovatelovu dávala odpověď. Ostatně stěžovatel v žalobě (v rozporu s kasačním tvrzením) na judikaturu ESLP konkrétně neodkazoval, krajský soud se k ní tedy ani nemohl vyjádřit. Stěžovatel v žalobě odkazoval na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod a na analogickou aplikaci pravidel trestního práva v řízení o přestupku. Podstata stěžovatelovy domněle nevypořádané argumentace tkví v tom, že měl právo na sdělení obvinění v jazyce, jemuž rozumí. Krajský soud to však stěžovateli vysvětlil srozumitelně: vzhledem ke stěžovatelově pasivitě a neexistenci zvláštních okolností neobstojí domněnka, že toto jeho právo nebylo naplněno sdělením obvinění v českém jazyce.

[12] V této věci nevystala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Krajský soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nevznikly (§ 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. března 2024

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu